

Miljøtilladelse

- efter § 16 b, stk. 1 i *husdyrbrugloven*

**Kvægbruget
Sdr Ommevej 51
7330 Brande**

Afgørelsesdato: 22. februar 2024

Copyright

Ortofoto (fra 2015 -) og skråfoto indeholder data fra Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering, som frit har stillet sit materiale til rådighed. Link til vilkår: <http://sdfе.dk/om-os/lovstof/rettigheder-og-vilkaar/>

 Lovgivning

Al lovgivning er benævnt med populærtitel. En samlet oversigt over lovgivning findes i bilag 1.

Indhold

DATABLAD	4
ANSØGNINGEN	5
HISTORIK	5
AFGØRELSE OM MILJØTILLADELSE	5
DISPENSATIONER	5
VILKÅR	6
LOVGRUNDLAG	8
BIAKTIVITETER	8
OFFENTLIGGØRELSE OG ORIENTERING AF NABOER	8
GYLDIGHED	8
HELT ELLER DELVIST BORTFALD AF AFGØRELSEN	8
ANDRE GODKENDELSER, TILLADELSER OG DISPENSATIONER	8
BELIGGENHED OG PLANLÆGNINGSMÆSSIGE FORHOLD	9
PLACERING AF ANLÆGGET	9
LANDSKABELIGE OG GEOLOGISKE VÆRDIER	11
KULTURHISTORISKE VÆRDIER	12
NATUR	13
PÅVIRKNING AF NATUR	13
PÅVIRKNING AF BILAG IV-ARTER	16
JORD, GRUNDEVAND OG OVERFLADEVAND	16
FORURENING OG GENER	17
LUGT	17
STØJ	19
STØV	20
FLUEGENER OG UHYGIEJNISKE FORHOLD	20
LYS	20
AFFALD	21
OLIE- OG KEMIKALIEOPBEVARING	21
TRANSPORT	21
SPILDEVAND	23
HÅNDTERING OG OPBEVARING AF HUSDYRGØDNING	24
ANVENDELSE AF BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	24
KOMMUNENS SAMLEDE VURDERING	25
KLAGEVEJLEDNING	25
INTERESSENTLISTE	26
BILAG	27

Datablad

Husdyrbruget	
Bedrift Cvr	25624386
Husdyrbrugets navn	Gammelgård
Beliggenhedsadresse	Sdr. Ommevej 51
Postnummer	7330
By	Brande
Ansøger	
Ansøgersnavn	Peter Porsbjerg
Ansøgeradresse	Brogårdvej 7
Ansøgerpostnummer	7330
Ansøgerby	Brande
Ansøgertelefon	20704612
Ansøger-email	
Konsulent	
Konsulent Cvr	27428843
Konsulent virksomhedsnavn	SAGRO I/S
Konsulentnavn	Michael Illum Hansen
Konsulentadresse	Majsmarken 1
Konsulentpostnummer	7190
Konsulentby	Billund
Konsulenttelefon	96296644
Konsulent-email	mhh@sagro.dk
Ejendom	
Ejendomsnummer	9513866
CHR-numre	20250
Matrikler på ejendomsnummer	
Matrikel: 9cl - Skærlund By, Brande	
Matrikel: 9ck - Skærlund By, Brande	
Matrikel: 10ø - Skærlund By, Brande	
Matrikel: 9a - Skærlund By, Brande	

Ansøgningen

Ikast-Brande Kommune har den 19. december 2023 modtaget en ansøgning om en § 16b-miljøtilladelse jævnfør *husdyrbrugloven*ⁱ, af husdyrbruget, Sdr Ommevej 51, 7330 Brande.

Ansøger ønsker udvidelse af produktionsarealet¹ til kvæg på dybstrøelse fra 296 m² til 614 m² udvidelsen sker ved at produktionsarealet til kvæg i eksisterende stald (bygning 1) øges med 34 m², samt ved etablering af nyt dybstrøelsesareal til kvæg på 284 m² i en tidligere lade (bygning 2).

Der er søgt om en miljøtilladelse efter "flexmodellen", for at opnå en mere fleksibel produktion af husdyrbruget, så antallet og sammensætningen af kvæg frit kan ændres inden for rammerne af dyrevelfærdsreglerne. En sådan fleksibilitet var også muligt i husdyrbrugets nuværende miljøtilladelse.

Historik

8 års drift

Tilladelse til 5 stk. ammekøer med opdræt (opgjort/anmeldt ved miljøtilsyn 2011).

Nudrift

Den gældende tilladelse på ejendommen er en miljøtilladelse fra 24. maj 2022. Tilladelsen er på et samlet produktionsareal på 296 m². Produktionsarealerne der indgår i nudrift er også med i ansøgt drift.

Afgørelse om miljøtilladelse

Ikast-Brande Kommune meddeler hermed miljøtilladelse til ejendommen beliggende på Sdr Ommevej 51, 7330 Brande, med de stillede vilkår. Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16 b, stk. 1, i *husdyrbrugloven*, samt reglerne i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*ⁱⁱ. Det er Ikast-Brande Kommunes vurdering, at miljøtilladelsen, med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, at udvidelsen af produktionsarealerne i eksisterende bygninger er erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Miljøtilladelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke etableres, udvides eller ændres på husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg før det er anmeldt og godkendt af Ikast-Brande Kommune. Således må husdyrbruget ikke uden kommunens forudgående godkendelse eller tilladelse udvide eller ændres på en måde, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne miljøtilladelse.

Miljøtilladelsen, med de tilknyttede vilkår og forudsætninger, erstatter vilkår og forudsætninger for ejendommens drift, som har været stillet og forudsat i forbindelse med tidligere vurderinger af husdyrbrugets virkninger på miljøet.

Dispensationer

Ikast-Brande Kommune meddeler i forbindelse med ansøgning om miljøtilladelse også dispensation fra afstandskravet til naboskel syd for staldene og til drikkevandsboringen i gårdspladsen.

¹ Produktionsareal omfatter alene det areal, hvorpå dyrene kan opholde sig og har mulighed for gødningsafsætning, dvs. areal, hvor dyrene kan stå, gå, ligge m.v., i fast placerede husdyranlæg, herunder stalde og andre bygninger, indretninger m.v. med fast bund eller lign.

Vilkår

Der er stillet følgende vilkår for udnyttelsen af miljøtilladelse:

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med det, der er beskrevet i ansøgningen og i miljøtilladelsen med tilhørende bilag.
2. Produktionsareal, dyretyper og, staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten og kortet nedenfor:

Stalde og produktioner

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal må-neder udegående	Produktionsareal (m ²)
Byg. 1 Kvægstald	684	Naturlig ventilation	6 m	(#657998) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	34
				(#657997) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	296
Byg. 2 kvægstald	284	Naturlig ventilation	3 m	(#658003) Flexgruppe: Alle kvæg, Heste, Får og Geder; Dybstrøelse	0	284
Sum						614

Opbevaringslagre: Ingen

3. Eventuelle ændringer i ejerforhold eller i hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Ikast-Brande Kommune.																					
4. Der skal til enhver tid være et eksemplar af miljøtilladelsen på husdyrbruget. Den ansvarlige for driften og eventuelle ansatte på husdyrbruget skal være bekendt med de stillede vilkår.																					
5. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.																					
6. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse. Såfremt der efter Ikast-Brande Kommunes vurdering opstår væsentlige gener for omgivelserne fra opformering af fluer på husdyrbruget, kan Ikast-Brande Kommune meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (https://agro.au.dk/fileadmin/DJF/Agro/Projekter/Vejledning_om_skadedyr/Retningslinier-for-fluebekaempelse.pdf). Med hensyn til rotter forudsættes de bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.																					
7. Såfremt Ikast-Brande Kommune modtager klager over støj fra husdyrbruget med tilknyttede aktiviteter, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for overholdelse af nedenstående støjkraV. Sådanne målinger kan dog højst forlanges foretaget en gang årligt, medmindre særlige forhold gør sig gældende. Udgifter til støjmåling/støjeregninger afholdes af husdyrbruget. Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau må ikke overstige følgende værdier ved nabobeboelser:																					
<table border="1"> <thead> <tr> <th>Dag</th> <th>Tidspunkt</th> <th>Støjniveau</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>kl. 7 - 18</td> <td>55 dB(A)²</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>kl. 7 - 14</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Mandag - fredag</td> <td>kl. 18 - 22</td> <td>45 dB(A)</td> </tr> <tr> <td>Lørdag</td> <td>kl. 14 - 22</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Søndag</td> <td>kl. 7 - 22</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Alle dage</td> <td>kl. 22 - 7</td> <td>40 dB(A)</td> </tr> </tbody> </table>	Dag	Tidspunkt	Støjniveau	Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ²	Lørdag	kl. 7 - 14		Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)	Lørdag	kl. 14 - 22		Søndag	kl. 7 - 22		Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)
Dag	Tidspunkt	Støjniveau																			
Mandag - fredag	kl. 7 - 18	55 dB(A) ²																			
Lørdag	kl. 7 - 14																				
Mandag - fredag	kl. 18 - 22	45 dB(A)																			
Lørdag	kl. 14 - 22																				
Søndag	kl. 7 - 22																				
Alle dage	kl. 22 - 7	40 dB(A)																			
De anførte grænseværdier for støjbidraget regnes for overholdt, hvis de ikke overskrides af en måling eller beregning, der er midlet over en periode, som afhænger af tidspunktet på døgnet således: For dagperioden, kl. 7.00 – 18.00 alle dage, er måleperioden det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer, for aftenperioden, kl. 18.00 – 22.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede time, og																					

² dB(A) = Decibel(A)-skalaen som internationalt bruges i forbindelse med måling af svag lyd.

for natperioden, kl. 22.00 – 7.00 alle dage, er måleperioden den mest støjbelastede halve time.

8. Dybstrøelse der ikke kan udbringes direkte eller lægges i markstak skal transporteres væk fra ejendommen senest dagen efter at udmugningen blev påbegyndt.

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet på grundlag af de oplysninger, der er i ansøgningsskema nr. 242844, version 2, som beregnet via www.husdyrgodkendelse.dk den 4. januar 2024.

Husdyrbruget er omfattet af § 16 b, stk. 1 i *husdyrbrugloven*, da det ikke er omfattet af godkendelsespligten efter § 16 a, men har et produktionsareal, som er større end 100 m².

Miljøtilladelsen er udarbejdet efter *husdyrbrugloven*, hvor EU's VVM-direktivⁱⁱⁱ er indarbejdet.

Biaktiviteter

Efter det oplyste er der ikke eksisterende biaktiviteter på husdyrbruget, som er omfattet af krav om godkendelse, tilladelse m.v. efter *miljøbeskyttelsesloven*^{iv} eller regler udstedt i medfør af loven. Der er endvidere ikke i forbindelse med den aktuelle ansøgning om miljøtilladelse søgt om sådanne biaktiviteter, der forudsætter godkendelse, tilladelse m.v. efter anden lovgivning.

Offentliggørelse og orientering af naboer

Naboer og andre berørte er den 9. januar 2024 orienteret om ansøgningen med 14 dages frist for kommentarer. Orienteringen gav ikke anledning til bemærkninger. Den 9. januar blev der ligeledes udsendt høringsbrev til ejer af nabomatriklen (10bd, Skærlund By, Brande). Matrikel der er beliggende umiddelbart syd for husdyrbruget. Baggrunden herfor er, at der er søgt om dispensation fra afstandskravet til skel. Høringen gav ligeledes ikke anledning til bemærkninger.

Afgørelsen om miljøtilladelse er truffet den 22. februar 2024, og offentliggøres på Ikast-Brande Kommunes hjemmeside <https://ikast-brande.dk/offentliggørelser-og-hoeringer> den 23. februar 2024. Afgørelsen vil desuden blive lagt på Miljøstyrelsens Digitale MiljøAdministration (DMA) på hjemmesiden <https://dma.mst.dk/>.

Gyldighed

Miljøtilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år fra denne afgørelse er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Helt eller delvist bortfald af afgørelsen

Hvis miljøtilladelsen efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, så bortfalder den del af miljøtilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Tilladelsen er udnyttet, når mindst 25 procent af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Driftsmæssig udnyttelse er opnået, når der på det pågældende produktionsareal produceres mindst 50 procent af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Andre godkendelser, tilladelser og dispensationer

Ikast-Brande Kommune gør opmærksom på, at en miljøtilladelse efter reglerne i *husdyrbrugloven* ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse, dispensation m.v. efter anden lovgivning. Der skal

derfor eksempelvis – i det omfang, at det er relevant i det konkrete tilfælde - søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Ikast-Brande Kommune.

Beliggenhed og planlægningsmæssige forhold

Placering af anlægget

Krav til placering af anlæg m.v.

Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug samt udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt:

- i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende
- i en afstand mindre end 50 meter fra de to ovennævnte områder
- i en afstand mindre end 50 meter fra en nabobeboelse.

Derudover er der følgende afstandskrav:

- 25 meter til vandforsyningsanlæg, der ikke er til almen vandforsyning
- 50 meter til vandforsyningsanlæg til almen vandforsyning
- 15 meter til vandløb (herunder dræn) og søer større end 100 m² – ved etablering af gødningsopbevaringsanlæg til flydende husdyrgødning skal der desuden være mindst 100 meter til åbne vandløb og til søer større end 100 m²
- 15 meter til offentlig vej og privat fællesvej
- 25 meter til levnedsmiddelvirksomhed
- 15 meter til beboelse på samme ejendom
- 30 meter til naboskel.

Endelig skal ny bebyggelse som udgangspunkt placeres i tilknytning til ejendommens hidtidige bebyggelsesarealer, lige som byggeriet skal være erhvervsmæssigt nødvendigt for ejendommens drift som landbrugsejendom.

Ejendommens eksisterende og planlagte produktionsarealer ligger samlet på adressen Sdr Ommevej 51, 7330 Brande. Situationsplan for ejendommen fremgår af kortbilag 1.

Produktionsanlægget ligger cirka 5,4 km sydvest for Brande by, der er nærmeste byzone, og ca. 8,6 km sydvest for nærmeste sommerhusområde beliggende mellem Søvej og Arvad Møllevej umiddelbar nord for Brande. Nærmeste landsby/samlede bebyggelse er Blåhøj, der ligger cirka 2,5 km sydvest for produktionsanlægget, se kortbilag 2. Nærmeste nabobeboelse ligger ca. 110 meter i vestlig retning og er uden landbrugspligt.

Placering af anlæg

Eksisterende bygning (bygning 2) der inddrages som dybstrøelsesareal, er placeret ca. 23 meter fra naboskel (skel til matr.nr. 10bd, Skærlund By, Brande), og ca. 21 meter fra vandboring placeret i gårdspladsen. Nuværende bygning med kvæg (bygning 1) hvor der ønskes en mindre udvidelse af produktionsarealet er beliggende ca. 18 meter fra samme naboskel, og afstanden fra pro-

duktionsarealet i bygning 1 til boringen er ca. 6 meter. Ifølge husdyrbruglovens §8 stk. 1 nr. 1 og 7 er afstandskravene til ikke almen vandforsyning 25 meter og til naboskel 30 meter.

Hvor overholdelse af de i § 8 nævnte afstandskrav ikke er mulig for husdyrbrug, kan kommunalbestyrelsen med baggrund i samme lovs §9 stk. 3 dispensere herfra.

Dispensation for afstandskrav til naboskel

Ikast-Brande Kommunens vurdering

Afstandskravet til naboskel er miljømæssigt og gene- og hygiejnemæssigt begrundet, og er en afvejning af hensynet til husdyrbruget over for de hensyn, der skal varetages overfor en nabomatrikel, og for eventuelle brugere af, eller beboere på, nabomatriklen. Der er langs skellet til nabomatriklen eksisterende beplantning, og eksisterende bygninger/bygningsarealer der inddrages som produktionsarealer vil være delvist skjult af træerne.

Af forarbejderne til bestemmelserne i husdyrbruglovens §§ 8 og 9 fremgår det, at reglerne er en videreførelse af de tilsvarende regler i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 6. I Miljøstyrelsens vejledning til husdyrgødningsbekendtgørelsen anføres følgende om dispensation fra afstandskrav: Der kan ikke uden videre dispenseres fra afstandskravene, blot fordi en bygning eller et opbevaringsanlæg kommer til at ligge lidt mindre hensigtsmæssigt for driften. Driftsmæssige hensyn kan dog tillægges større betydning, hvor der er tale om dispensation fra afstand til naboskel mod åbne marker i landzone.

Udvidelsen af dybstrøelses arealet sker i eksisterende bygninger. Dermed vil der visuelt ikke være ændringer for omboende. Endvidere er der ikke beboelser på nabomatriklen. Endeligt er det Ikast-Brande Kommunes vurdering, at der ikke vil være risiko for forurenende afstrømning til naboskellet, hvilket er et af hovedformålene med afstandskravet til naboskel.

Samlet set, er det Ikast-Brande Kommunes vurdering, at udvidelse af produktionsarealet i (bygning 1), samt inddragelse af eksisterende bygning (bygning 2) til kvæg på dybstrøelse, mindre end 30 meter fra naboskel, ikke vil medføre risiko for, at der opstår forurening eller væsentlige gener.

Ikast-Brande Kommune dispenserer derfor fra afstandskravet på 30 meter til naboskel, da den samlede vurdering er, at forudsætningen for at dispensere fra afstandskravet i §8 stk. 1 nr. 7 er til stede.

Ikast-Brande Kommune har i forbindelse med dispensationen ikke fastsat vilkår. I den forbindelse er der blandt andet lagt vægt på, der ikke er beboelse på nabomatriklen.

Dispensation for afstandskrav til vandboring

Det primære formål med afstandskravet til en vandboring er, at hindre forureningsmateriale i at flyde til vandboringen, og sive ned i jorden eller løbe ned i enten borerør eller grundvandsreservoir.

Ikast-Brande Kommunens vurdering

Som ansøger har nævnt, er afstandskravet på 25 meter til vandboringen med DGU nr. 104.2960 ikke overholdt. Ikast-Brande Kommunens vurdering er dog, at den manglende opfyldelse af afstandskravet ikke medføre risiko for forurening af vandboringen. Vurderinger er foretaget på baggrund af, at mængden af væske der kommer fra et dybstrøelsesareal normalt vil være af bagatelagtigt karakter. Dernæst er vurderingen, at staldens bund er tæt. Skulle der alligevel ske nedsivning af væske fra dybstrøelsen, er der mellem dybstrøelsesområderne og boringen 2 mure med støbt sokkel, som

væsken skal under, før det teoretisk kan sive i vandret retning mod boringen. Da grundvandsstrømningen går fra sydvest mod nordøst – altså væk fra boringen, er det yderligere usandsynligt at dybstrøelsesstaldenes afstand til boringen kan udgøre en risiko for forurening af boringen.

Ikast-Brande Kommune dispenserer derfor fra afstandskravet på 25 meter til vandboring. Ikast-Brande Kommune har i den forbindelse ikke fastsat vilkår, da vurdering er, at der ikke er risiko for at der opstår forurening.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne fra produktionsanlægget forhindres, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug samt de supplerende vilkår for miljøtilladelsen overholdes.

Landskabelige og geologiske værdier

Landskabelige bevaringsværdier

Landskaberne i Ikast-Brande Kommune er meget varierede med forskellige landskabelige værdier. Fra det kuperede og varierede dallandskab (Søhøjlandet) øst for den jyske højderyg til det flade slettelandskab med heder og plantager vest for højderyggen. Vi ønsker at bevare og beskytte de vigtigste landskabelige bevaringsværdier i Ikast-Brande Kommune. Det vil sige de landskaber, der i kraft af dramatik, mangfoldighed eller monoton besidder en særlig fortælleleværdi, æstetisk værdi eller rekreativ værdi.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de landskabelige bevaringsværdier delt op i to kategorier: værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) og uforstyrrede landskaber (og større sammenhængende landskaber).

De værdifulde landskaber (bevaringsværdige landskaber) rummer en stor fortælleleværdi for eksempel ådalene i de store åsystemer med deres søer og dalstrøg, bakkeøerne på smeltevandsletterne samt hederne og plantagerne. Ofte kan man aflæse, hvordan landskabet er skabt. For eksempel er Søhøjlandet mod øst stærkt præget af den sidste istid, isens bevægelser og isens afsmeltning.

De uforstyrrede landskaber (større sammenhængende landskaber) er generelt almindelige, sammenhængende landskabsområder i det åbne land. De er præget af landbrug og skovbrug, mindre landsbyer, bebyggelser og småveje m.m. spredt i landskabet. At landskabet er uforstyrret betyder, at landskabet som udgangspunkt ikke er visuelt og støjmessigt påvirket af større tekniske anlæg som for eksempel større el-ledningsnet, veje, store produktionsanlæg, vindmøller, master, større virksomheder og større by- og sommerhusområder m.m.

Geologiske bevaringsværdier

De geologiske værdier omfatter lag i jorden (jordprofiler) eller sammenhængende landskabsformer. De har betydning for forskning, undervisning og fortællingen om landskabets tilblivelse. Det er derfor vigtigt, at der er adgang til de geologiske værdier, og at de ikke bliver sløret af beplantning, byggeri og andre former for anlæg.

De fleste geologiske værdier indeholder betydelige fortællinger om en egn natur og kultur. Ikast-Brande Kommune rummer fortællingen om, hvordan isen formede det jyske landskab. Fra det kuperede morænelandskab i øst omkring Nørre Snede til den flade og let skrånende smeltevandslette med spredte bakkeøer og brede ådale, der strækker sig mod nord og vest.

Udpegningerne i Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune er primært nationalt udpegede geologiske værdier:

- Søhøjlandet
- Isenbjerg
- Bølling Sø
- Kulsø-Rørbæk Sø
- Sepstrup-Vrads Sande.

Dog er der også en enkelt lokal udpegning – Linnebjerg – som er en bakkeø nordvest for Faurholt.

Områder af geologisk interesse er især sårbare over for, at man graver materialer og opfyldning bort. Det kan få den konsekvens, at man kommer til helt at udslette geologiske informationer.

Kommunen konstaterer

Der bygges ikke nyt i forbindelse med denne miljøtilladelse, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at foretage en nærmere vurdering i forhold til de landskabelige og geologiske værdier.

Kulturhistoriske værdier

Kulturhistoriske værdier

Landskabet i Ikast-Brande Kommune er præget af menneskets virke igennem årtusinder. Samfundsudviklingen føjer hele tiden nye lag til kulturhistorien i landskabet. Overalt finder vi historiske spor, der fortæller om samfundsudviklingen og om, hvordan mennesket har påvirket omgivelserne. De kulturhistoriske værdier knytter sig til historien om, hvordan mennesket opdyrkede heden og udnyttede jordens ressourcer til overlevelse. Værdierne knytter sig også til historien om, hvordan jernbanen og Hærvejen har skåret sig gennem landskabet og dannet grundlaget for byerne.

Mange af de historiske spor er kulturhistoriske værdier, der har så stor betydning for vores kulturforståelse, at de er værd at bevare og derfor fortjener de en særlig beskyttelse.

I Kommuneplan 2021-2033 for Ikast-Brande Kommune er de vigtigste kulturhistoriske værdier i kommunen udpeget. De kulturhistoriske værdier er delt op i to kategorier: Værdifulde kulturmiljøer og kulturhistoriske bevaringsværdier.

De værdifulde kulturmiljøer kan for eksempel være kulturmiljøer, der afspejler en bestemt tidsepoke eller en landsbytype, et område med en koncentration af fortidsminder som gravhøje og arkæologiske fund eller kirker med kirkegårde og deres omgivelser.

De kulturhistoriske bevaringsværdier kan for eksempel være mindsten og monumenter, enkeltgravhøje, fredede og bevaringsværdige bygninger og anlæg eller sten- og jorddiger, alléer og levende hegn.

Udpegningen af kulturhistoriske værdier betyder, at når der udvikles inden for eller umiddelbart uden for de udpegede områder, så skal det ske med viden om og under hensyntagen til de kulturhistoriske værdier. På den måde kan det undgås, at de kulturhistoriske elementer og spor går tabt eller bliver forringet.

Jævnfør Kommuneplan 2021–2033 for Ikast-Brande Kommune, skal det undgås, at nyt byggeri, anlæg eller ændringer i landskabet udformes eller placeres på en måde, der forringer oplevelsen eller kvaliteten af de udpegede kulturhistoriske værdier.

Kommunen vurderer

Som nævnt bygges der ikke nyt i denne sag, hvorfor Ikast-brande Kommune vurderer, at det ikke er relevant at vurdere nærmere i forhold til de kulturhistoriske værdier.

Natur

Påvirkning af natur

Den samlede ammoniakemission i ansøgt, nudrift og i 8-års drift³ fra husdyrbruget er vist i nedenstående tabel:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra Staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	515,8	0,0	515,8
Nudrift	248,6	0,0	248,6
8 års-drift	153,0	0,0	153,0

Der er således en meremission på 267,2 kg N pr. år fra husdyrbruget i ansøgt drift sammenlignet med driften for 8 år siden.

Ammoniak og natur

Hovedparten af ammoniakdepositionen (kvælstofnedfaldet) fra et husdyrbrug vil – afhængigt af flere forhold – på et tidspunkt blive afsat i landskabet i større eller mindre afstand fra kilden. Størstedelen af den ammoniakdeposition, som direkte kan henføres til et husdyrbrug, vil formentlig ske i terrænet inden for ca. 1 kilometers afstand fra produktionsanlægget. Ammoniakdeposition er som regel til ugunst for opretholdelse af de naturtyper, der kun har brug for en begrænset næringsstofmængde for at kunne trives. Kommunen er forpligtiget til, at vurdere om en udvidelse/ændring af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer i nærliggende naturområder.

I henhold til *husdyrbrugloven* er etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug, ikke tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end ti meter til, eller helt eller delvis inden for, nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000-områder) eller nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende **uden for** internationale beskyttelsesområder. Der er tale om en forbudszone.

Natura 2000-områder er naturområder som, set i et europæisk perspektiv, er særligt værdifulde. Der er tale om en fælles betegnelse for Habitat-, Ramsar⁴- og Fuglebeskyttelsesområderne. Natura 2000-områderne er udpeget for at beskytte levesteder og rasteområder for fugle og for at beskytte naturtyper og plante- og dyrearter, der er truede, sårbare eller sjældne i EU.

³ 8 års-drift: Den drift som var tilladt 8 år før ansøgningstidspunktet.

⁴ Ramsarområder ligger alle inden for de udpegede fuglebeskyttelsesområder. Ramsarområder er beskyttede vandområder med særlig betydning for fugle.

Jævnfør *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*, defineres naturtyperne, omfattet af *husdyrbru-
loven*, i tre kategorier:

Kategori 1-natur: Nærmere bestemte naturtyper beliggende **inden for** internationale naturbe-
skyttelsesområder.

Kategori 2-natur: Visse naturtyper beliggende **uden for** internationale naturbeskyttelsesområ-
der. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end ti ha, som er
omfattet af *naturbeskyttelseslovens*^v § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af *na-
turbeskyttelseslovens* § 3.

Kategori 3-natur: Naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur: Heder, moser og
overdrev, som er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3, og nærmere definerede ammoni-
akfølsomme skove, der er beliggende **uden for** de internationale naturbeskyttelsesområder.

Der er fastsat forskellige beskyttelseskrav i forhold til de forskellige naturkategorier. Den tilladte
maksimale **total**deposition fra et husdyrbrug til kategori 1-natur er afhængig af antallet af andre
husdyrbrug i nærheden (Antallet af andre husdyrbrug i området er defineret efter nærmere reg-
ler om vurdering af kumulation – se nedenfor). Hvis der ikke er andre husdyrbrug, må der fra
husdyrbruget, som den aktuelle ansøgning drejer sig om, som hovedregel højst være en **total**-
deposition på 0,7 kg N pr. ha pr. år. Er der ét husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, falder
den højst tilladelige **total**deposition til 0,4 kg N pr. ha pr. år, og endelig, hvis der er mere end ét
husdyrbrug udover husdyrbruget, der søger, må totaldepositionen fra husdyrbruget, der søger,
maksimalt være 0,2 kg N pr. ha pr. år.

Antallet af husdyrbrug i nærheden opgøres som en summering af:

- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 150 kg NH₃-N (ammoniakkvælstof) pr.
år inden for 200 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 450 kg NH₃-N pr. år inden for 200-300
meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år inden for 300-500
meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 1.500 kg NH₃-N pr. år inden for 500-
1.000 meter
- Antallet af husdyrbrug med en emission på mere end 5.000 kg NH₃-N pr. år inden for 1.000-
2.500 meter.

(Afstandene måles mellem det mest kritiske naturpunkt og et nærmere defineret centrum for det
eller de pågældende husdyr).

Den maksimale tilladte **total**deposition til kategori 2-natur er 1,0 kg N pr. ha pr. år. I forhold til
kategori 3-natur skal kommunen efter nærmere kriterier foretage en konkret vurdering af, om
der er tale om en væsentlig miljøpåvirkning af særlige regionale eller lokale beskyttelsesinteres-
ser og af, om der skal stilles krav til den maksimale **mer**deposition. Kravet kan ikke stilles lavere
end en maksimal merdeposition på 1,0 kg N pr. ha pr. år som følge af ammoniakfordampningen
fra husdyrbruget.

Kommunen skal vurdere om udvidelsen/ændringen af et husdyrbrug kan føre til tilstandsændringer
i nærliggende naturområder. Vurderingen tager udgangspunkt i, om det ansøgte vil medføre en to-

taldeposition eller en merdeposition, som vil resultere i en tilstandsændring af den pågældende naturtype.

I IT-ansøgningen er der lavet beregninger af total- og merdeposition fra husdyrbruget til den omkringliggende natur. Beregningerne sandsynliggør, at der ikke vil være en væsentlig ændret påvirkning med kvælstof til omkringliggende kategori 1-3-natur.

Kategori 1-natur

Nærmeste kategori 1-natur er en nedbrudt højmose, som ligger i Habitatområde nr. 63 (Mose ved Karstoft Å) mere end 2 km syd øst for husdyrbruget.

Den beregnede ammoniakdeposition til nærmeste kategori 1-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Da beregningen viser, at området modtager en totaldeposition på under 0,2 kg N pr. ha pr. år betyder det desuden, at beskyttelseskriteriet er overholdt, uanset hvor mange husdyrbrug der i øvrigt måtte være i nærheden (kumulation).

Kategori 2-natur

Nærmeste kategori 2-natur er et hedeområde, som ligger ca. 1,5 km sydvest for husdyrbruget. Beregningen til nærmeste kategori 2-natur viser, at totaldepositionen efter ændringen af husdyrbruget, også her vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Den maksimale tilladte totaldeposition til kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er 1,0 kg N pr. ha pr. år, hvorfor beskyttelsesniveauet er overholdt.

Kategori 3-natur

Nærmeste kategori 3-natur er et hedeområde, som ligger ca. 550 meter sydøst for husdyrbruget. Der ligger også en mose øst for anlægget. Til hedeområdet viser beregningen, at merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget, vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år. Beregningen til mosen, som ligger ca. 750 meter øst for husdyrbruget, viser en merdeposition på 0,1 kg N pr. ha pr. år.

De nærmeste ammoniakfølsomme skove ligger ca. 700 meter nord og sydøst for husdyrbruget. Beregningerne hertil viser, at merdepositionerne efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Alt i alt er beskyttelsesniveauet til kategori 3-natur overholdt.

§ 3-natur

Inden for 1.000 meter fra husdyrbrugets anlæg er der registreret både vandhuller, heder, moser og enge. Der er foretaget beregning til § 3 eng, og beregningen hertil viser at merdepositionen efter ændringen af husdyrbruget vil være 0,0 kg N pr. ha pr. år.

Naturområderne fremgår af kortbilag 3 og 4.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur, som følge af ammoniakfordampning fra husdyrbruget, er overholdt. Samtidig er kravet til merdeposition til kategori 3-natur overholdt. Ikast-Brande Kommune vurderer derfor, at udvidelsen/ændringen ikke vil medføre en forøgelse af ammoniakdepositionen i de øvrige omkringliggende naturområder, der ligger ud over det, som naturområderne kan tåle. Der er derfor ikke er

grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder, idet der ikke vurderes at være tale om særlige tilfælde, hvor dette er påkrævet. Ligeledes vurderes det, at der ikke vil ske en tilstandsændring af naturområder, der er beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3. Der er derfor ikke grundlag for at stille yderligere vilkår for at beskytte de pågældende naturområder.

Påvirkning af bilag IV-arter

Ammoniakbelastning af yngle- eller rasteområder for bilag IV-dyrearter og bilag IV-plantearter

Af EF-habitatdirektivets^{vi} bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter, som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer inden eller udenfor et af de udpegede Natura 2000-områder. På den baggrund må der eksempelvis ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge de pågældende dyrearters yngle- og rasteområder. For plantearterne er der blandt andet forbud i mod forsætlig plukning, indsamling, afskæring, oprivning med rod eller ødelæggelse af disse vildtvoksende planter i naturen.

Kun en del af de arter, der er anført i bilag IV, findes i regionen, men grøn kølleguldsmed, vandflagermus, sydflagermus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, og ulv findes nær området. (10 km x 10 km). Husdyrbrugets ammoniakemission vil - som beskrevet i ovenstående afsnit - ikke medføre en forringelse af de nærliggende naturområder.

Ved gennemgang af naturdata.miljoeportal.dk ses det at indenfor en radius af 1 km fra husdyrbruget er der ikke sket registreringer af bilag IV arter

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer på baggrund af det oplyste:

- At udvidelsen af produktionsarealet i eksisterende bygninger ikke påvirker bilag IV-arter
- at der i forbindelse med projektets gennemførelse ikke vil ske ændringer i arealanvendelsen, som vil være væsentlige for bilag IV-arters trivsel
- at driften af husdyrbruget samlet set ikke vil medføre beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for de dyrearter, der er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra a), samt ikke vil medføre ødelæggelse af livsstadier af de plantearter, som er optaget i EF-habitatdirektivets bilag IV, litra b).

Jord, grundvand og overfladevand

Miljøpåvirkningen fra kvælstof, fosfor, ammoniak og zink i forhold til jord, grundvand og overfladevand begrænses via generelle miljøregler. Der er gennem lovgivningen fastsat regler om anvendelse af gødning i jordbruget med henblik på at beskytte jord, grundvand, vandløb, søer, havområder, herunder kystvande mod forurening samt med henblik på at beskytte naturen med dens bestande af vilde dyr og planter. Der er i den forbindelse fastsat lofter for den højst tilladelige mængde udbragt kvælstof og fosfor pr. ha fra gødning, og der er bestemmelser om anvendelse af efterafgrøder for at mindske kvælstofudvaskningen. Ligeledes er der fastsat regler om anvendelse af bestemte udbringningsteknikker - eksempelvis langs visse naturtyper.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at det ansøgte ikke indebærer nogen væsentlig virkning på jord, grundvand og overfladevand – herunder Natura 2000-vandområder⁵ - når de til enhver tid gældende generelle miljøregler overholdes.

Forurening og gener

Lugt

Lugtgener fra anlæg

Lugten fra husdyrbrug kommer fra stalde, gødningsopbevaring og i forbindelse med håndtering og udbringning af husdyrgødning. Den lugt, der udledes fra stalde og lignende husdyranlæg angives som "lugtmissionen". Størrelsen på emissionen fra et husdyranlæg afhænger af, hvilke dyretyper der er på stald, hvilken staldtype der er tale om, og hvor stor en overflade, der afsættes husdyrgødning på.

Landzone betragtes normalt som landbrugets arbejdsområde. Det betyder, at beboere i landzone skal tåle en større lugtgener end beboere i landsbyer (samlet bebyggelse og lokalplanlagte boligområder i landzone) og i byzone.

Der er dog i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* fastsat en række lugtgenekriterier og tålegrænser for lugt i forhold til tre område- og beboelsestyper: Byzone, visse områder i landzone⁶ og enkeltbolig (uden landbrugspligt og som ikke ejes af den ansvarlige for husdyrbrugets drift) i landzone, på henholdsvis 5, 7 og 15 OU_E⁷ pr. m³ luft efter Miljøstyrelsens lugtmodel og 1, 3 og 10 LE⁸ pr. m³ luft efter den såkaldte FMK-model⁹. Tålegrænserne er et udtryk for den maksimale, miljømæssigt acceptable lugtgenerbelastning fra en given kilde ved den pågældende område- eller beboelsestype.

Ved lugtgeneafstand forstås den beregnede mindste afstand fra staldanlægget til den pågældende område- eller beboelsestype, hvor de fastsatte tålegrænser netop er opfyldt. Lugtgenekriterierne er overholdt, hvis de fastsatte tålegrænser ikke overskrides i mere end 1 procent af tiden – svarende til ca. 7 timer i alt om måneden.

Gyllebeholdere er ikke inkluderet i lugtberegningerne, da de er omfattet af generelle afstandsregler.

Lugtgeneafstandene forøges efter nærmere regler, hvis der inden for 300 meter af byzone eller visse områder i landzone er andre husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år. Tilsvarende forøges lugtgeneafstanden, hvis der er andre sådanne husdyrbrug inden for 100 meter fra enkeltbolig i landzone uden landbrugspligt, der ikke ejes af den ansvarlige for driften af det husdyrbrug, som den aktuelle ansøgning drejer sig om. Dette sker for at tage højde for den samlede lugtpåvirkning (den kumulative effekt) af den mulige lugtpåvirkning, total set, som omkringboende udsættes for.

⁵ Natura 2000-områder er et netværk af beskyttede naturområder i EU.

⁶ "Visse områder i landzone" indbefatter: Områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende samt beboelsesbygninger på ejendomme uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget, hvor der inden for en afstand af 200 m ligger flere end seks beboelsesbygninger på hver sin ejendom uden landbrugspligt, som ikke ejes af den ansvarlige for driften af husdyrbruget (samlet bebyggelse).

⁷ OU_E = Lugt-enheder (Odour Units) bestemt efter den europæiske standard for lugtanalyse, hvor 1 OU_E er grænsen for, hvornår den pågældende lugt kan erkendes.

⁸ LE: Lugtenheder

⁹ FMK-modellen er udarbejdet af den tidligere Foreningen af Miljømedarbejdere i Kommunerne (FMK)

Lugtgeneafstandene formindskes efter nærmere regler, hvis staldanlægget ligger nord for en af de nævnte område- eller beboelsestyper. Dette begrundes med, at den hyppigste vindretning i Danmark er vestlig og sydvestlig, og at nordenvind typisk forekommer i vinterhalvåret, hvor de relativt lave temperaturer betyder, at der er et lavere luftskifte i stalden som derved medvirker til at dæmpe lugtavgivelsen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem www.husdyrgodkendelse.dk beregner hvilke afstande, der mindst skal være fra staldanlægget til de forskellige beboelsestyper for at kravene til maksimal lugtgener er overholdt.

Hvis der ud over det ansøgende husdyrbrug er andre husdyrbrug (med en ammoniakfordampning over 750 NH₃-N pr. år) nærmere end 300 meter fra samme punkt i byzone, sommerhusområde, lokalplanlagt boligområde i landzone, samlet bebyggelse m.v., eller nærmere end 100 meter fra samme punkt på en enkeltbolig skal geneafstanden forøges – så vil der være en kumulativ effekt.

I nærværende sag er der ikke nogen kumulativ effekt, da der ikke er husdyrbrug inden for de ovenfor nævnte afstande, som medfører lugtgener til/påvirker de samme punkter som det ansøgende husdyrbrug.

Af nedenstående tabel fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til henholdsvis nærmeste nabo uden landbrugspligt, visse områder i landzone og byzone samt geneafstanden til samme områder. Ukorrigeret geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne. Ved korrigeret geneafstand er den ukorrigerede geneafstand korrigeret i forhold til placering af omboende (vindretning) og antal husdyrbrug i nærheden (kumulation), samt eventuel lugtreducerende teknologi. Vægtet gennemsnitsafstand er afstanden fra det beregnede lugtcentrum til de forskellige områdetyper. Det fremgår af tabellens sidste kolonne, at genekriteriet er overholdt i nærværende sag.

Samlet resultat af lugtberegning

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt
Sdr Ommevej 49 	0	FMK	43,6*	43,6*	136,8	Ja
Sdr Ommevej 55 	0	FMK	43,6*	43,6*	163,2	Ja
Nørrevang 14 	0	FMK	77,6	77,6	2521,9	Ja
Brande 	0	FMK	138	138	5436,6	Ja
Dørslund By, Brande 	0	FMK	138	138	8827,4	Ja

Konsekvenszonen for lugt er beregnet til 149 meter. Konsekvenszonen er det område, som identificerer hvilke naboer (beboelser), der vil kunne blive udsat for lugtpåvirkning af en vis styrke. Disse naboer betragtes efter praksis som hørings¹⁰- og klageberettigede. Ejere og brugere af beboelser inden for konsekvenszonen, samt naboer og beboer af beboelser beliggende på matrikler, der grænser op til matriklen, hvorpå produktionsanlægget ligger, er blev orienteret om ansøgningen.

¹⁰ Høringsberettigede naboer: Ejere og brugere af beboelser, beliggende på matrikler, som matrikulært grænser op til den matrikel/matrikler, hvorpå husdyrbrugets produktionsanlæg ligger. Det er Ikast-Brande Kommunes skøn, at det er af underordnet betydning at høre ejere af matrikler, uden beboelse, som grænser op til husdyrbrugets matrikler (både dem med og uden produktionsanlæg).

Kommunen vurderer

Den reelle lugtpåvirkning fra husdyrbrugets staldanlæg vil afhænge af flere forhold. I den forbindelse er det i det konkrete tilfælde væsentligt, at der typisk er vind fra sydøstlig retning på de tider af året, hvor temperaturen er højest, og lugtavgivelsen dermed som regel vil være størst. Lugtpåvirkningen vil dog generelt kunne minimeres ved grundig og hyppig rengøring af de overflader, som husdyrgødning og foderrester afsættes på samt ved minimering af det tidsrum, hvor husdyrgødning udmuges.

Ud over de mulige lugtgener fra staldanlægget kan der forekomme lugtgener i forbindelse med øvrig håndtering af husdyrgødning samt fra håndtering af ensilage. Øvrig gødningshåndtering sker primært i forbindelse med udbringningen, der hovedsageligt sker om foråret, mens ensilagehåndteringen sker dagligt.

Ikast-Brande Kommune vurderer, at lugt fra staldanlægget ikke vil medføre væsentlige gener for naboerne. Lugtgenerne er beregnet til at ligge under de fastlagte beskyttelsesniveauer for lugt. Det vurderes, at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener for boliger i byzone, visse områder i landzone og enkeltboliger uden landbrugspligt er begrænset og ikke ud over, hvad der må forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set på baggrund af det oplyste at:

- Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle tre område- /beboelsestyper i det konkrete tilfælde.
- Projektets gennemførelse ikke vil medføre væsentlige, forøgede lugtgener fra produktionsanlægget.
- Husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og vilkår 5 for miljøtilladelsen – drives på en sådan måde, at lugtpåvirkningen på omgivelserne fra staldanlægget minimeres, og så de i lovgivningen fastsatte lugtgenekriterier overholdes, og lugtgenegrænserne dermed ikke overskrides i mere end en procent af tiden.

Støj

Ansøgers oplysninger

Der er ingen væsentlige støjkloder på ejendommen, da der hverken er ventilation, foderanlæg eller gyllepumper. De støjgener, der vil forekomme fra husdyrbruget, vil komme i forbindelse med transporter til og fra ejendommen, samt internt på ejendommen. Herunder den beskedne støj, der vil komme fra husdyrene.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at afstanden til nærmeste naboejendom er så stor, at ejendommens faste anlæg m.v. ikke vil give anledning til støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre væsentlige gener for de omkringboende. Hvis der kommer velbegrundede klager over støj fra produktionsanlægget, og kommunen vurderer, at der er tale om væsentlige støjgener, skal der indsendes dokumentation for, at de specifikke krav, som fremgår af vilkår 7, er overholdt.

Endvidere vurderer Ikast-Brande Kommune, at der ikke vil være væsentlige problemer eller gener i forhold til rystelser som følge af husdyrholdet og produktionen, samt opbevaring og håndtering af husdyrgødning m.v.

Nærmeste fuglebeskyttelsesområde – F48 – er et hedeområde mellem Grindsted og Billund (Gyttegårds Plantage), der ligger cirka 17 km syd for staldanlægget. Ikast-Brande Kommune vurderer, at støjen fra husdyrbruget ikke vil påvirke området på grund af afstanden.

Støv

Ansøgers oplysninger

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Samt under strøning af boksene med halm. Wrap/ensilage opbevares i wrapballer, korn opbevares i palletanke. Halm opbevares i maskinhuset. Derudover vil der i tørre perioder kunne opstå støv, ved transport på grusveje. Dette er dog ikke noget, der vil udgøre en gene for omboende, grundet den begrænsede trafik.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at eventuel ændret støvafgivelse fra produktionsanlægget på grund af det ansøgte projekt ikke vil medføre væsentlige ændrede gener for omgivelserne. Ligeledes vurderer Ikast-Brande Kommune, jævnfør den begrænsede ændring i antallet af transporter fra og til ejendommen som følge af projektet, at der ikke vil ske væsentlige ændringer i støvgenerne for naboerne til trods for, at kørsel til og fra husdyrbruget går tæt forbi nabohuset beliggende Sdr Ommevej 49, 7330 Brande.

Fluegener og uhygiejniske forhold

Ansøger oplysninger

For at bekæmpe skadedyr, som kan være til gene for selve ejendommen, foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddelige og rene.

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges. Derudover er der etableret el-zapper i stalden, til at sænke antallet af fluer. Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at ejendommens forebyggelse og bekæmpelse af flue- og skadedyr er tilstrækkelig. Ansøger skal kontakte Ikast-Brande Kommune straks, hvis der konstateres rotter på ejendommen. Jævnfør vilkår 6 kan Ikast-Brande meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger svarende til de til enhver tid gældende retningslinjerne fra Aarhus Universitet, om fluebekæmpelse på ejendomme med husdyr.

Rotter forudsættes bekæmpet efter de til enhver tid gældende generelle regler herfor.

Lys

Ansøgers oplysninger

Der er lys i stalden i forbindelse med arbejde, indenfor normal arbejdstid. Dog kan det nogle gange være nødvendigt med lys i stalden, udenfor normal arbejdstid. Udendørsbelysning er kun til orientering og vil ikke være til gene for omboende.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at belysning ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende på grund af anlæggets placering og udformning samt driftsform.

Affald

Ansøgers oplysninger

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Ikast-Brande Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 14. dag via den kommunale ordning.

Alt andet erhvervsaffald køres til Brogårdvej 7, 7330 Brande, dette gælder også ikke forbrændingsegnet affald, (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Samt andet øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-spærepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser. Dette bortskaffes til kommunal genbrugsplads eller til anden godkendt modtager. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Døde dyr opbevares overdækket på betonplads ved gavlen af stalden (jf. figur 3). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at bortskaffelse af døde dyr sker på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes, og at bortskaffelse af øvrigt affald sker miljømæssigt forsvarligt, når, *Ikast-Brande Kommunes Regulativ*^{vii} for erhvervsaffald efterleves.

Olie- og kemikalieopbevaring

Ansøgers oplysninger

Der er ingen olier eller kemikalier på ejendommen.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune konstaterer, at der ikke opbevares olie eller kemikalier på husdyrbruget.

Transport

Ansøgers oplysninger

Til ejendommen er der en indkørsel (se efterfølgende kort). Det er en fælles vej, der også går ind til Sdr Ommevej 49, 7330 Brande. Denne indkørsel bruges både i forbindelse med driften og privat til ejendommen.

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, levering og afhentning af dyr, gødning og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transport i forbindelse med afhentning af døde dyr, samt internt på bedriften. Foderet køres fra Brogårdvej 7, 7330 Brande, hver dag, i forbindelse med det daglige tilsyn og pasning af husdyrene.

I efterfølgende tabel ses hvilken betydning udvidelsen af produktionen vil få for antallet transporter til og fra ejendommen.

Type	Antal/ år før	Antal/år efter	Kommentarer
Transport af fast husdyrgødning	6*	9	Dybstrøelsen muges ud få gange årligt, og køres til enten gyllebeholder, udbringes direkte eller i markstak. Der kommer lidt flere transporter, da dybstrøelsesarealet udvides.
Husdyr til/fra ejendommen	6	6	Kalvene køres til ejendommen og flyttes til græsmarker, når de har nået en vis størrelse.
Fodertransport	365	365	Foderet opbevares på Brogårdvej 7 og køres dagligt til Sdr Ommevej 51.
Døde dyr	2	2	
Affald	26	26	
Øvrige	5	5	
I alt	410	413	

*Én transport svarer til både en kørsel til og en kørsel fra ejendommen.

De fleste transporter sker i forbindelse med fodring og tjek med husdyrene. Disse transporter vil også forekomme i weekenden og uden for normal arbejdstid. Øvrige transporter sker oftest indenfor normal arbejdstid.

Rystelser

(fra transporter)

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er nabobeboelse beliggende umiddelbart op ad den fælles indkørsel. Dog vil det være begrænset, hvor mange tunge transporter, der vil forekomme. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

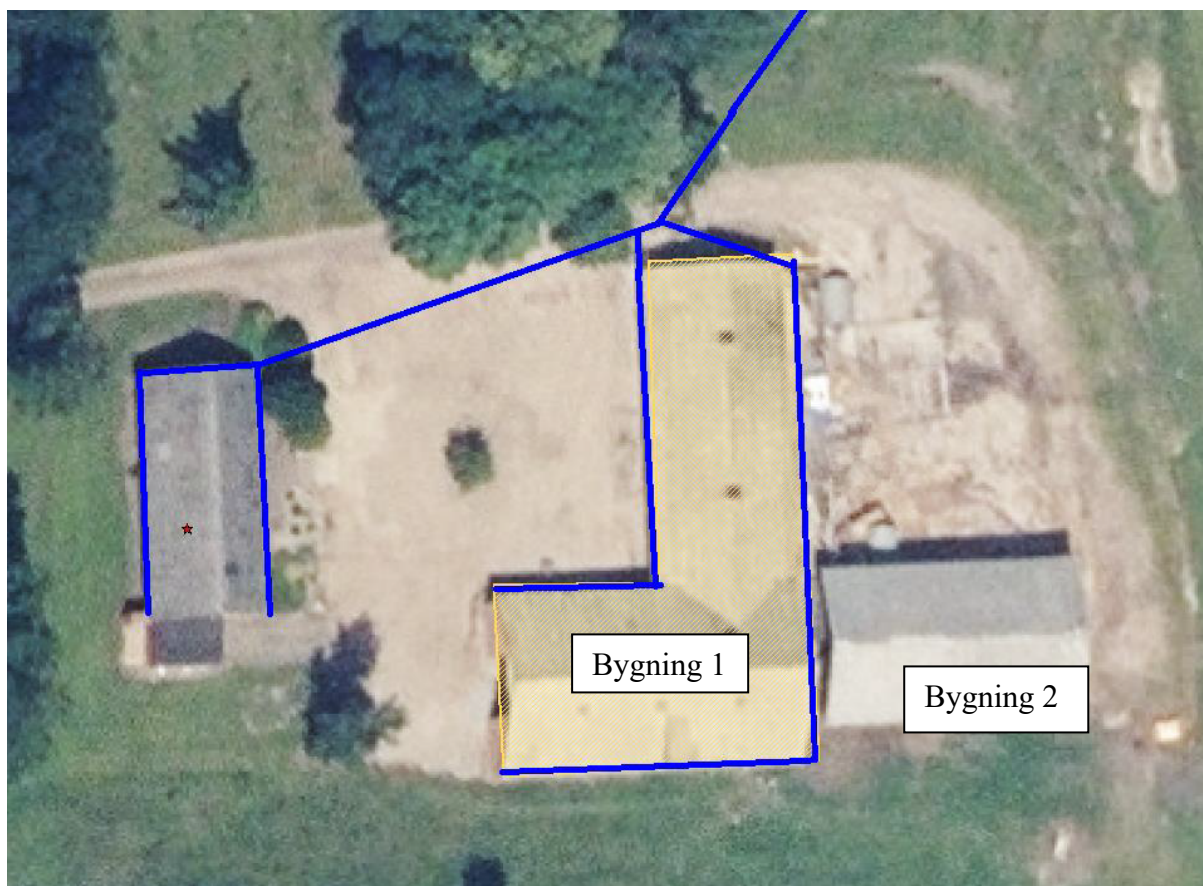
Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune vurderer, at antallet af transporter (1 -1,2 / døgn) ikke overstiger det normale for denne type og størrelse af husdyrbrug. Kommunen vurderer, at transporterne til og fra husdyrbrugets produktionsanlæg ikke vil give væsentlige gener for nabobeboelser og omgivelserne i øvrigt, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Spildevand

Ansøgers oplysninger

Tagvand fra bygning 1 og stuehuset løber til dræn. Tagvandet fra bygning 2 er med lokal nedsvivning (se nedenstående kortudsnit). Der er ingen befæstede arealer, med forurenende materiale. Sanitært spildevand fra stuehus ledes til septiktank.

Kommunen vurderer

Ikast-Brande Kommune bemærker, at der ikke bygges nyt i forbindelse med det ansøgte og vurderer, at afledning af vaskevand og spildevand fra staldanlægget, samt afledning af sanitært spildevand, sker efter gældende generelle regler.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Ansøgers oplysninger

Der er ingen flydende husdyrgødning fra husdyranlægget. Alle produktionsarealer er med dybstrøelse, hvorfra der ingen væske kommer. Ligeledes er der heller ingen gyllebeholder eller møddingsplads på ejendommen. Ansøger kører dybstrøelsen til en af hans lejede eller ejede gylleholdere, derudover kan dybstrøelsen også muges ud og køres direkte til udbringning på markerne, indenfor de gældende regler.

Dybstrøelsen køres kun ud af husdyranlægget få gange årligt. Cirka hver 3-6 mdr.

Hvis det bliver nødvendigt med at lægge dybstrøelsen i markstakke, vil dette foregå efter gældende lovgivning, samt når dybstrøelsen er komposteret.

Kommunen vurderer

Ifølge *husdyrgødningsbekendtgørelsen*^{viii} vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst ni måneders produktion normalt være tilstrækkeligt til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler.

Ikast-Brande Kommune vurderer, på baggrund af det oplyst, at opbevaring af husdyrbrugets husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler, og at overholdelsen af de generelle miljøregler vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT)

Krav om anvendelse af BAT

Et husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forbindelse med en miljøgodkendelse eller miljøtilladelse, hvis ammoniakfordampningen overstiger 750 kg NH₃-N pr. år. BAT er ikke en statisk størrelse, men ændrer sig som følge af den teknologiske udvikling. Kravet om begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT bidrager således til at sikre et højt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravene til den maksimale emission (emissionsgrænseværdien) er fastlagt i *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens* bilag 3. Kommunen kan dog i særlige tilfælde fravige kravet, hvis ansøgeren godtgør, at det konkret ikke vil være proportionalt at opfylde kravet i forhold til hvad, der er økonomisk eller teknisk muligt som følge af den eksisterende indretning og drift.

Husdyrbrug, der er omfattet af IE-direktivet, skal ud over ovenstående generelt leve op til principperne om anvendelse af BAT, som disse er foreskrevet i EU-kommissionens såkaldte BAT-konklusioner med tilhørende BAT-referencedokumenter (BREF).

Det aktuelle husdyrbrug har i ansøgt drift en samlet emission på 516 kg NH₃-N pr. år og er derved ikke omfattet af kravet om at skulle reducere ammoniakemissionen til et niveau svarende til emissionen ved anvendelse af BAT.

Ikast-Brande Kommune bemærker i forlængelse heraf – i lighed med en udmelding fra Miljøstyrelsen i maj 2017 – at kravene i den seneste BAT-konklusion i meget vid udstrækning er indeholdt i den nugældende regulering, herunder i reglerne om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og de generelt gældende regler om placering, indretning og drift af husdyrbrug, de generelt gældende regler om opbevaring og anvendelse af husdyrgødning samt reglerne om gødningsregnskab og indberetning deraf.

Kommunens samlede vurdering

Ikast-Brande Kommune vurderer samlet set, at den ansøgte ændring af husdyrbruget, ved overholdelse af de stillede vilkår, ikke indebærer en væsentlig virkning på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- Jord, grundvand og overfladevand
- Lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Klagevejledning

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter offentliggørelsen - det vil sige klagen skal indgives senest fredag den 22. marts 2024.

Følgende kan klage:

Ansøger, miljø- og fødevareministeren, Styrelsen for patientsikkerhed samt enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald. Desuden kan visse organisationer, som angivet i §§ 85-87 i *husdyrbrugloven*, klage.

Du klager via Klageportalen, som du finder via klagenævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk. Du logger på Klageportalen med MitID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Ikast-Brande Kommune via Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

I Klageportalen sendes din klage automatisk først til Ikast-Brande Kommune. Hvis Ikast-Brande Kommune fastholder afgørelsen, sender Ikast-Brande Kommune klagen videre til behandling i nævnet via Klageportalen. Du får besked om videresendelsen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er fritaget for brug af Klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Ikast-Brande Kommune. Ikast-Brande Kommune videresender din anmodning til nævnet, som herefter beslutter, om du kan fritages. De nærmere betingelser for at blive fritaget kan du se på nævnets hjemmeside www.naevneneshus.dk.

Miljø- og Fødevareklagenævnet kan bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøtilladelsen i klageperioden, og mens eventuel klage behandles, sker derfor på eget ansvar.

Denne afgørelse kan også indbringes for domstolene, jævnfør *husdyrbruglovens* § 90. Det skal ske indenfor seks måneder efter offentliggørelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Andreassen
Landbrug og Landzone

Interessentliste

Følgende har haft udkast til afgørelse til gennemlæsning:

Ansøger: Peter Porsbjerg, Brogårdvej 7, 7330 Brande

Konsulent: Michael Illum Hansen, Sagro, Majsmarken 1, 7190 Billund email: mhh@sagro.dk

Kopi af afgørelsen inkl. bilag sendt til:

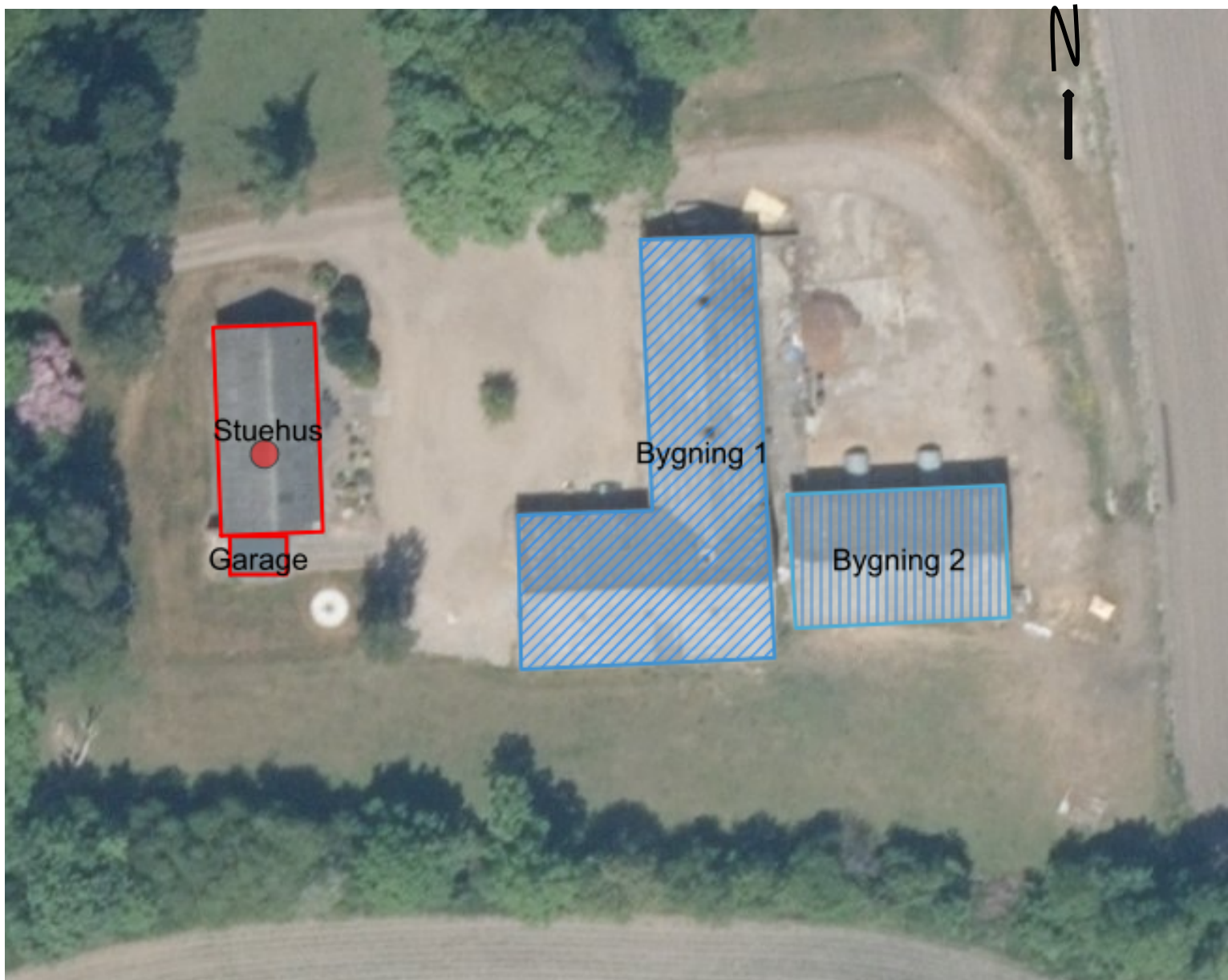
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd – e-mail: ae@ae.dk
- Danmarks Naturfredningsforening – e-mail: dnikast-brande-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund,
 - Hovedkontor – e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
 - Den centrale miljøafdeling – e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling – e-mail: ikast-brande@dof.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark v./ Formand Niels Barslund – e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet – e-mail: fbr@fbr.dk
- Foreningen Greenpeace Danmark – e-mail: info.dk@greenpeace.org
- Styrelsen for Patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Vest – e-mail: trvest@stps.dk

Konsulent: Michael Illum Hansen, Sagro, Majsmarken 1, 7190 Billund email: mhh@sagro.dk

Bilag

- Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Sdr. Ommevej 51, 7330 Brande
- Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.
- Kortbilag 3: Kategori 1-, og 2-natur, samt nærmeste Natura 2000-område
- Kortbilag 4: Kategori 3-natur,
- Kortbilag 5: Arealer registreret som beskyttet efter *naturbeskyttelseslovens* § 3
- Bilag 1: Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse

Kortbilag 1: Situationsplan over husdyrbruget, Sdr. Ommevej 51, 7330 Brande

1. Stuehus
2. Garage
3. Bygning 1(ansøgt 330 m2 produktionsareal)
4. Bygning 2(ansøgt 284 m2 produktionsareal):

Sdr Ommevej 51

Kortbilag 2: Husdyrbrugets placering i forhold til byzone, sommerhusområde og lokalplan i landzone, som er udlagt til boligformål m.m.

Målforhold 1:50000
Dato 06-02-2024
Kristian
Udskrevet af Andreassen

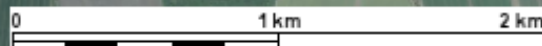
Signaturforklaring

Byzone / sommerhusområde (PDK)
Byzone
Sommerhusområde
Lokalplan, vedtaget
Vedtaget lokalplan

0 1,5 km 3 km

Signaturforklaring se næste side

Kortbilag 3: Kategori 1-, og 2-natur, samt nærmeste Natura 2000-område

Målforhold 1:30000
Dato 05-02-2024
Udskrevet af Kristian Andreassen

Signaturforklaring på næste side(r)

Signaturforklaring

NATURA 2000 - Habitatområder (DAI)

 NATURA 2000 - Habitatområder

NATURA 2000 - Fuglebeskyttelse (DAI)

 NATURA 2000 - Fuglebeskyttelse

Kategori 2 - Heder og overdrev

 Kategori 2 Heder

 Kategori 2 Overdrev

Kategori 2 - lobeliesøer og højmoser

 Højmose

 Lobeliesø

Kategori 1 – Heder og overdrev omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3

 Kategori 1 Heder

 Kategori 1 Overdrev

Kategori 1 habitatnatur

 Lagune

 Strandvold med enårige

 Strandvold med flerårige

 Kystklint/klippe

 Enårig strandengsvegetation

 Vadegræssamfund

 Strandeng

 Indlandsalteng

 Forklit

 Hvidklit

 Grå/grøn klit

 Klithede

 Havtornklit

 Grårisklit

 Skovklit

 Klitlavning

 Enebærklit

 Visse-indlandsklit

 Revling-indlandskilt

 Græs-indlandskilt

 Lobelie sø

 Søbred med småurter

 Kransnålsø

 Næringsrig sø

 Brunvandet sø

 Våd hede

 Tør hede

 Enekrat

 Tør overdrev på kalkholdigt

 Kalkoverdrev

 Surt overdrev

 Tidvis våd eng

 Højmose

 Nedbrudt højmose

 Hængesæk

 Tørvelavning

 Avneknippemose

 Kildevæld

 Riggær

 Indlandsklippe

 Bøg på mor

 Bøg på mor med kristtorn

 Bøg på muld

 Bøg på kalk

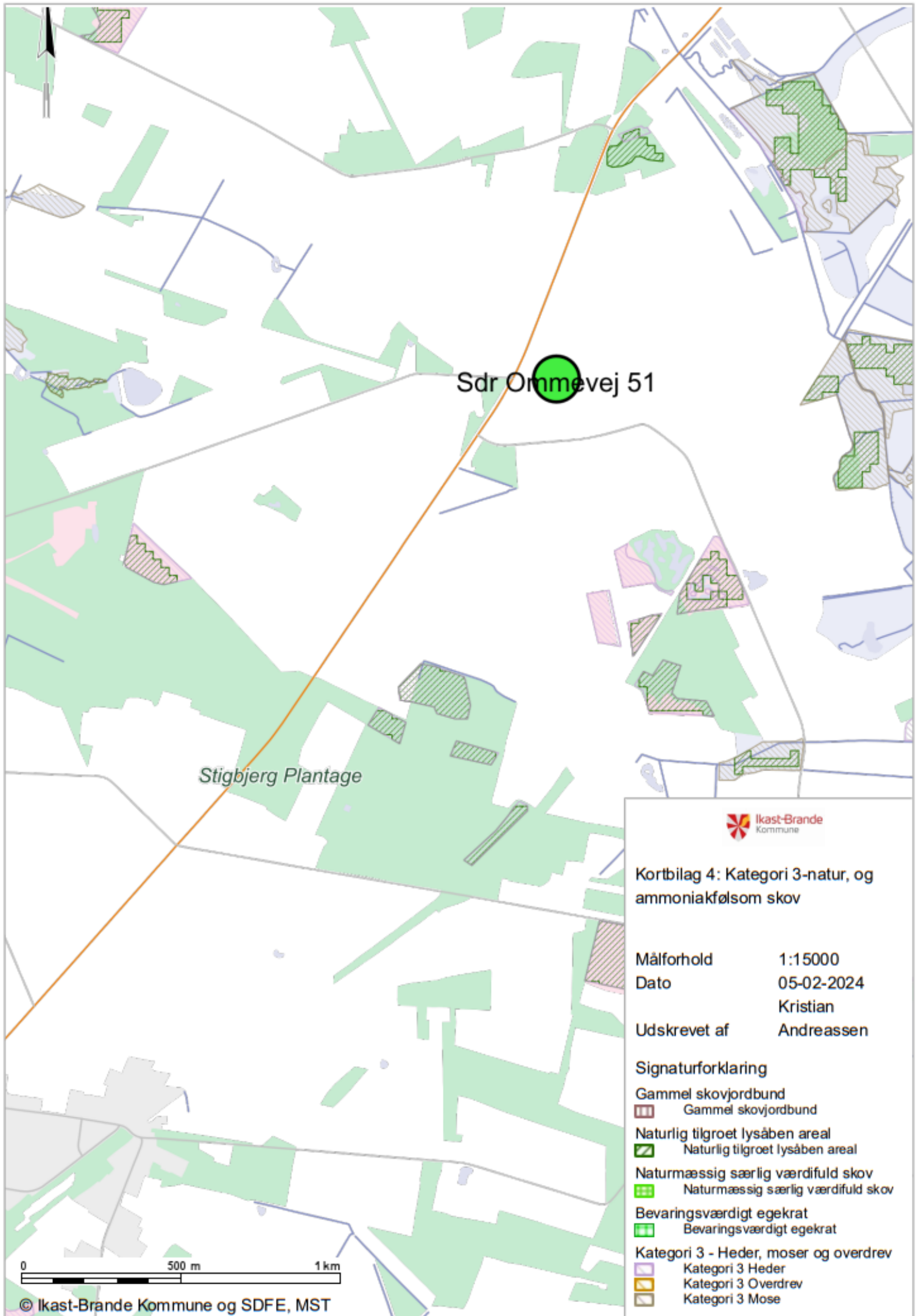
 Ege-blandskov

 Vinteregeskov

 Stilkege-krat

 Skovbevokset tørvemose

 Elle- og askeskov

Sdr Ormevej 51

Stigbjerg Plantage

Kortbilag 4: Kategori 3-natur, og ammoniakfølsom skov

Målforhold 1:15000
 Dato 05-02-2024
 Udskrevet af Kristian Andreassen

Signaturforklaring

- Gammel skovjordbund
 - Gammel skovjordbund
- Naturlig tilgroet lysåben areal
 - Naturlig tilgroet lysåben areal
- Naturmæssig særlig værdifuld skov
 - Naturmæssig særlig værdifuld skov
- Bevaringsværdigt egekrat
 - Bevaringsværdigt egekrat
- Kategori 3 - Heder, moser og overdrev
 - Kategori 3 Heder
 - Kategori 3 Overdrev
 - Kategori 3 Mose

0 500 m 1 km

Sdr Ommevej 51

Kortbilag 5: Arealer registreret som beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Målforhold 1:15000
Dato 06-02-2024
Kristian
Udskrevet af Andreassen

Signaturforklaring

Beskyttede naturtyper

- Eng
- Hede
- Mose
- Overdrev
- Sø

0 500 m 1 km

Bilag 1: Oversigt over lovgivning refereret til i nærværende afgørelse

ⁱ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (med senere ændringer) (*husdyrbrugloven*).

ⁱⁱ Bekendtgørelse nr. 443 af 26. april 2023 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (*husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen*).

ⁱⁱⁱ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/52/EU af 16. april 2014 om ændring af direktiv 2011/92/EU om vurdering af visse offentlige og private projekters indvirkning på miljøet (VVM-direktivet).

^{iv} Lovbekendtgørelse nr. 5 af 3. januar 2023 af lov om miljøbeskyttelse (med senere ændringer) (*miljøbeskyttelsesloven*).

^v Lovbekendtgørelse nr. 1392 af 4. oktober 2022 af lov om naturbeskyttelse (*naturbeskyttelsesloven*).

^{vi} Rådets direktiv 92/43/EØF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (med senere ændringer) (EF-habitatdirektivet).

^{vii} Ikast-Brande Kommunes Regulativ for erhvervsaffald kan findes på: <https://affald.ikast-brande.dk/media/25rdaodi/jan-23-regulativ-for-erhvervsaffald-jan-2023.pdf>

^{viii} Bekendtgørelse nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning (*husdyrgødningsbekendtgørelsen*).